

gemeente
Goeree-Overflakkee

Registratienummer: Z -25-175102/205915

Gladheidbestrijdingsplan

Gemeente Goeree-Overflakkee

2025 – 2026

Inhoudsopgave

• 1.0	Inleiding	3
• 2.0	Aansprakelijkheid	3
• 2.1	Zorgplicht	3
• 2.2	Risicoaansprakelijkheid	4
• 3.0	Algemeen	4
• 3.1	Beleidsuitgangspunt	4
• 3.2	Geldigheid van het plan	4
• 3.3	Overlast- en risicoanalyse	5
• 3.4	Gladheidsbestrijdingsstrategie	5
• 3.4.1	Plaatselijke gladheid	5
• 3.4.2	Algehele gladheid	5
• 3.4.3	Trottoirs	5
• 3.4.4	Overige locaties	5
• 3.5	Aanvang gladheidbestrijding en controle van het effect	6
• 4.0	Uitvoering gladheidbestrijding	6
• 4.1	Gemeentelijke gladheidbestrijding	6
• 4.2	Uitvoering	6
• 4.3	Strooimethodiek	6
• 4.3.1	Preventief strooien	6
• 4.3.2	Wegenzout	7
• 4.3.3	Inzet materieel	7
• 4.3.4	Inzet Personeel	7
• 4.3.5	Verlof en ziekte	7
• 4.3.6	Opleiding/ oefenen	8
• 4.3.7	Arbo en Veiligheid	8
• 4.4.0	Rapportage	8
• 5.0	Milieu	9
• 6.0	Voorlichting	9

1.0 Inleiding

Ieder jaar weer blijkt intredende gladheid of sneeuwval de nodige weggebruikers te verrassen. De gevolgen variëren van onschuldige blikshade tot ernstige letselschade of nog erger. Het is dan ook uitermate belangrijk dat de gemeente haar plichten kent in geval van intredende gladheid of sneeuwval. Een gemeente is wegbeheerder en heeft in die hoedanigheid een zogenoemde zorgplicht. Hiermee wordt met name verwoord dat de gemeente moet zorgen voor het in goede en veilige staat verkeren van wegen, in eigen beheer. Binnen deze verantwoordelijkheid valt ook de gladheidbestrijding. Belangrijk hierbij is dat het gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente. Er is geen sprake van een resultaatverplichting. De zorgplicht van de gemeente gaat overigens niet zover dat de veiligheid van de weg te allen tijde gegarandeerd moet worden. De gemeente moet in geval van schade als gevolg van gladheid kunnen aantonen dat zij haar inspanningsverplichting is nagekomen.

Verzekeraars van gemeenten doen in dit kader een aantal aanbevelingen. De belangrijkste aanbeveling is dat de gemeente jaarlijks een sneeuw- en gladheidbestrijdingsplan opstelt. Voorlichting aan burgers over het gemeentelijke gladheidbestrijdingsplan is daarbij ook een wezenlijk onderdeel van de inspanningsverplichting.

Het gemeentelijke beleid over gladheidbestrijding wordt enerzijds gestuurd door wettelijke kaders, anderzijds door beschikbare financiële middelen. Milieubelangen krijgen ook steeds meer aandacht. De doelstelling van dit gladheidbestrijdingsplan is om met de beschikbare middelen een juiste mix te vinden tussen verkeersveiligheid en het milieu. In het plan komen daarnaast alle facetten aan bod die een rol kunnen spelen bij de bestrijding van gladheid in winterse omstandigheden. Denk hierbij aan juridische zaken, toegankelijkheid, klachtenregistratie, Arbo-zaken enzovoort.

Veiligheid voor de weggebruiker staat uiteraard voorop bij de gemeentelijke sneeuw- en gladheidbestrijding. De mate van veiligheid wordt echter mede bepaald door het gedrag van de automobilist, motorrijder, fietser en de voetganger. Hoe goed en adequaat een sneeuw- en gladheidbestrijding ook mag zijn, ten aanzien van de veiligheid in winterse omstandigheden geldt: daar waar de verantwoordelijkheid van de gemeente eindigt, begint de verantwoordelijkheid van de weggebruiker.

2.0 Aansprakelijkheid

2.1 Zorgplicht

De gemeente heeft als wegbeheerder een zorgplicht. Bij gladheid op wegen beperkt deze verplichting zich tot een inspanningsverplichting en niet tot een resultaatverplichting. Kan de gemeente aantonen dat ze in dit kader alles heeft gedaan wat redelijkerwijs van haar verwacht mag worden, dan zal een rechter in geval van schade bij weggebruikers niet snel genegen zijn de gemeente daarvoor aansprakelijk te achten. Een belangrijk instrument tegen mogelijke aansprakelijkheid is een goed beschreven gladheidbestrijdingsplan.

2.2 Risicoaansprakelijkheid

In artikel 6:174 van het Burgerlijk Wetboek ligt de basis voor de risicoaansprakelijkheid van de gemeente als wegbeheerder. In het algemeen is de gemeente als wegbeheerder aansprakelijk voor schade ontstaan op wegen die niet voldoen aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen en daardoor gevaar opleveren voor personen en/of zaken.

3.0 Algemeen

3.1 Beleidsuitgangspunt:

In de wintermaanden kan gladheid gevaarlijke situaties opleveren en voor de nodige overlast zorgen. Dit geldt voor het verkeer in het algemeen, voor ouderen, invaliden en ouders met kleine kinderen in het bijzonder. Ook bedrijven kunnen door gladheid in de problemen komen. Zij zijn moeilijk of zelfs niet meer bereikbaar en lijden daardoor schade. Gelet op het bovenstaande zou kunnen worden geconcludeerd dat ervoor gezorgd dient te worden dat gladheid onder alle omstandigheden moet worden voorkomen door een adequate gladheidbestrijding.

Er zijn echter nog andere aspecten die bij het bepalen van het gladheidbestrijdingsbeleid een rol spelen. Zo vindt de gladheidbestrijding in hoofdzaak plaats door het strooien van zout. Gezien het feit dat zout minder goed is voor het milieu kan uit milieuoverwegingen worden gesteld dat het strooien van zout zoveel mogelijk moet worden beperkt.

Verder geldt voor de gemeente als wegbeheerder op grond van het Burgerlijk Wetboek een risicoaansprakelijkheid. Zij dient ervoor te zorgen dat de wegen voldoen aan de eisen die daaraan onder de gegeven omstandigheden kunnen worden gesteld. De gemeente moet zelf kunnen aantonen dat zij niet verwijtbaar heeft gehandeld. In dit verband is het van belang dat de gemeente beschikt over een gladheidbestrijdingsplan.

Gezien het voorgaande is het beleid erop gericht een verantwoord compromis te vinden tussen het zoveel mogelijk voorkomen van gevaar en overlast, de bescherming van het milieu, het binnen de perken houden van de kosten en het voldoen aan de eisen die aan de gemeente als wegbeheerder worden gesteld.

3.2 Geldigheid van het plan

Het gladheidsbestrijdingsplan geldt voor de komende winterperiodes 2025- 2026. Iedere winterperiode loopt van ca. 1 november tot en met ca. 1 april. Jaarlijks wordt het plan geactualiseerd, zodat het plan haar waarde, zowel organisatorisch als juridisch, behoudt. Veranderingen zullen apart voorgelegd gaan worden aan het College.

3.3 Overlast- en risicoanalyse

De overlast en/of het risico bij gladheid wordt het grootst geacht op de routes van het openbaar vervoer, de op- en afritten van dijken en de doorgaande wegen en fietspaden. In het belang van de mobiliteit van de bevolking moet het openbaar vervoer immers zo mogelijk onder alle omstandigheden doorgang vinden. De op- en afritten van dijken zijn van belang omdat deze bij gladheid al snel niet meer begaanbaar zijn. De doorgaande wegen en fietspaden dienen begaanbaar te blijven om de voortgang van het verkeer zoveel mogelijk te bevorderen en de verkeersveiligheid te waarborgen.

3.4 Gladheidsbestrijdingsstrategie

Gezien het voorgaande wordt de volgende gladheidsbestrijdingsstrategie gevolgd.

3.4.1 Plaatselijke gladheid

Plaatselijke gladheid (opvriezende weggedeelten) doet zich over het algemeen voor op de op- en afritten van dijken, bruggen en viaducten. Als dit voorkomt wordt dit lokaal behandeld.

3.4.2 Algehele gladheid

Bij algehele gladheid door sneeuw of ijzel wordt de gladheid op de routes van het openbaar vervoer, de op- en afritten, de doorgaande ontsluitingswegen, wegen en fietspaden binnen de wijken gelijktijdig bestreden door strooiwagens. Bij zware sneeuwval worden ook sneeuwschuiven ingezet. Als het nodig is wordt de gladheidsbestrijding op deze routes herhaald.

Op de overige wegen en paden vindt gladheidsbestrijding uitsluitend plaats binnen de diensturen nadat de hoofdroutes sneeuw- en ijsvrij zijn en voor zover daar bij de buitengroepen van de drie districten menskracht beschikbaar is.

Dit in verband met werkzaamheden van de afdeling die onder alle omstandigheden moeten doorgaan. In beginsel wordt de gladheidsbestrijding in de gehele gemeente systematisch afgewerkt. Aan de hand van meldingen over extra gevaarlijke situaties die her en der in de gemeente ontstaan kan hiervan worden afgeweken.

3.4.3 Trottoirs

Trottoirs (voetpaden) worden niet door de gladheidsploeg behandeld. Iedere bewoner wordt gevraagd zelf zijn trottoir (gedeelte voor zijn/haar woning) schoon te houden.

3.4.4 Overige locaties

Wanneer de hoofdroute gestrooid is, eerste prioriteit, zijn er nog een aantal locaties zoals voetpaden bij verzorgingstehuizen, winkelcentra, paden nabij openbare gebouwen, bruggen en rond basisscholen etc. die worden behandeld, als de overige werkzaamheden (niet zijnde gladheidsbestrijding) dit toe laten en er voldoende capaciteit aanwezig is.

3.5 Aanvang gladheidbestrijding en controle van het effect

Het bepalen van de noodzaak van gladheidbestrijding vindt plaats op grond van eigen waarneming, informatie vanuit Meteoconsult en/of binnenkomende meldingen. Na melding van gladheid zorgt de coördinator voor voldoende personeel om de gladheid op een zo'n snel mogelijke en efficiënte wijze te bestrijden.

Controle van het effect van de gladheidbestrijding vindt plaats door de coördinator van de gladheidbestrijding. Pas nadat de gladheid volgens de aangewezen routes is bestreden, wordt de gladheidbestrijding beëindigd.

4. Uitvoering gladheidbestrijding

Als stelregel wordt voorgesteld dat de burger die in het beheer en onderhoudsgebied van de gemeente Goeree-Overflakkee woont binnen een afstand van 750 meter een gestrooid weggedeelte kan bereiken. Deze regel is overgenomen van De Vereniging Nederlandse Gemeenten. De strooiroutes worden binnen 3 uur gestrooid, uit- en thuistijd.

4.1 Gemeentelijke gladheidbestrijding

De gladheidcoördinator verzorgt de regie en aansturing van personeel en materiaal bij het bestrijden van gladheid als gevolg van opvriezen en sneeuwval.

4.2 Uitvoering

De praktische uitwerking van de gladheidbestrijding is vastgelegd op interactieve routekaarten (zie de bijlagen). Voor de bereikbaarheid zijn per district een aantal medewerkers aangewezen die bij toerbeurt als gladheidcoördinator optreden. Deze coördinator houdt gedurende één hele week toezicht en geldt als contactpersoon voor o.a. het Waterschap, de politie en de ambtenaar rampenbestrijding. Deze medewerker is te allen tijde mobiel te bereiken.

Om een besluit tot strooien te nemen, heeft de coördinator de nodige informatie nodig. Hij baseert zich dan op:

- o - eigen waarneming
- o - melding Meteo Consult
- o - melding Waterschap
- o - melding Politie
- o - weerberichten.

4.3 Strooimethodiek:

4.3.1 Preventief strooien

De gemeente Goeree-Overflakkee kiest voor preventieve gladheidbestrijding met het zogenaamde natzout strooien. Men spreekt van preventief strooien wanneer men gaat strooien vóór de aangekondigde bevriezing en sneeuwval optreden

Natzout strooien, dit houdt in dat aan het droge strooizout, dat uit de strooier komt, op het laatste moment vloeistof wordt toegevoegd. Deze vloeistof is een oplossing van zout en water. Het zo verkregen mengsel dat via de strooiplaat op de weg terecht komt noemen we natzout of pekkel.

4.3.2 Wegenzout

De drie gemeentelijke werven hebben allen een zoutloods met ongeveer en capaciteit van 50 tot 100 T strooizout. Voor een strooibeurt binnen de gemeente Goeree-Overflakkee hebben we gemiddeld 11T zout nodig.

De gemeente Goeree-Overflakkee heeft een contract met een zoutleverancier voor het leveren van wegzout. De gemeente gebruikt nu.

Vakorganisaties geven het advies ongeveer de volgende hoeveelheden te strooien. Wij stellen u voor dit advies op te volgen.

Weersomstandigheid	Droogzout
Mist (aanslag)	± 10 gr/m ²
Opvriezing weggedeelte	± 15 tot 20 gr/m ²
IJzel	± 25 tot 30 gr/m ²
Sneeuw	± 30 gr/m ² of meer, afhankelijk van de hoeveelheid sneeuw.

4.3.3 Inzet materieel

Ten behoeve van de gladheidbestrijding wordt eigen materieel ingezet. Voor de aanvang van het winterseizoen wordt het materieel volledig nagekeken door de leverancier. Naast het onderhoud worden de strooiers en sneuwploegen jaarlijks gekeurd op veiligheid en werking.

De gemeente beschikt over 1 vrachtwagens, 8 bestelwagens, 1 tractor, 1 Vrachtwagen opzetstrooier, 8 kleine opzetstrooiers, 1 grote aanhangerstrooier, 8 sneuwploegen en 3 sneeuwborstels.

Verder heeft de gemeente verschillende voertuigen voor handmatige gladheidbestrijding en laadschoppen om het zout in de strooiwagens te kiepen.

4.3.4 Inzet personeel

De werkzaamheden in het kader van de gladheidbestrijding hebben als kenmerk dat ze onregelmatig zijn, niet ver vooraf te plannen en meestal in de avond of nacht worden uitgevoerd. Er wordt een rooster gemaakt, waarop vermeld is wie in welke week opgeroepen kan worden. In dit rooster zijn ook de opzichters ingepland. Het rooster gaat in op 1 november en eindigt op 31 maart. Het geconsigneerde personeel wordt bij (dreigende) gladheid telefonisch opgeroepen door de coördinator gladheidbestrijding. Alle geconsigneerde medewerkers hebben een werkend telecomunicatiemiddel ter beschikking om een goede bereikbaarheid te garanderen.

4.3.5. Verlof en ziekte

Bij afwezigheid door ziekte wordt gelijkwaardige vervanging geregeld door de coördinator gladheidbestrijding. Als de geconsigneerde medewerker vakantie heeft op het moment van zijn dienst, dient de medewerker zelf voor gelijkwaardige vervanging te zorgen. De vervangende medewerker ontvangt de consignatievergoeding en de eventueel gemaakte overuren. Wijzigingen in het consignatierooster worden, voor

zover mogelijk, ruim tevoren besproken en vastgelegd door de opzichters of diens vervanger.

4.3.6. Opleiding/ oefenen

Bij de uitvoering van de gladheidbestrijding staat veiligheid voorop. Het is dan ook cruciaal dat de medewerkers gedegen zijn opgeleid en een cursus gladheidbestrijding hebben gevolgd. Verder worden - indien nodig - bijscholingen georganiseerd om het kennisniveau op peil te houden. De coördinatoren gladheidbestrijding en de medewerkers die meedraaien in het consignatierooster hebben een cursus gladheidbestrijding gevolgd specifiek afgestemd op zijn/haar taken en verantwoordelijkheden.

Voor de aanvang van het winterseizoen worden de strooiroutes doorgenomen en kan het geconsigneerde personeel oefenen met het rijden van de routes en het bedienen, afstellen en laden van de voertuigen.

4.3.7. Arbo en veiligheid

De gladheidbestrijding vindt bijna altijd plaats onder lastige omstandigheden voor het uitvoerende personeel. De kaders voor de inzet en de arbeidsomstandigheden van het personeel zijn vastgelegd in de Arbeidstijdenwet en de Arbowet. Voor het gemeentepersoneel geldt de CAR-UWO. De werkgever kan de ambtenaar verplichten om zich buiten de – voor zijn betrekking vastgestelde – werktijden beschikbaar te houden voor gladheidbestrijding, de zogenaamde piketdienst of consignatiedienst. De continuïteit van de consignatiedienst wordt bewaard door verschillende ploegen medewerkers waaronder leidinggevende. De dienst begint op maandagochtend 08.00 uur en eindigt de eerstvolgende maandagochtend om 08.00 uur. Tijdens de kantooruren nemen de opzichters de verantwoording voor de gladheidbestrijding over.

4.4.0 Rapportage

Na afloop van een strooiroonde zal door de gladheidcoördinator een rapport worden opgesteld. Hierin staat vermeld:

- o - datum
- o - van wie de melding komt
- o - wie de gladheidcoördinator is
- o - welke personen aan een ronde hebben deelgenomen
- o - de weersomstandigheden
- o - wat er is gestrooid
- o - het ingezette materieel
- o - op welke wijze de gladheid is bestreden.

Het bijhouden van rapporten is van wezenlijk belang met betrekking tot eventuele schadeclaims in verband met ongevallen ontstaan door gladheid.

In het GMS van meteoconsult kan ook de strooiactie gemeld worden. Hier zijn ook de belacties en adviezen terug te vinden. Daarnaast hebben alle auto's een GPS tracer.

5.0 Milieu

Ook milieubelangen spelen binnen de gemeente een belangrijkere rol. Dit geldt uiteraard ook voor het beleid over de bestrijding van sneeuw- en gladheid. Het onbeperkt strooien van zout is, los van het financiële aspect, per definitie minder goed voor het milieu. Uitgangspunt van het beleid is om in de winterse omstandigheden op verantwoordelijke manier zo weinig mogelijk te strooien.

De werking van zout bij het bestrijden van gladheid neemt bovendien beneden een bepaalde temperatuur (± -6 graden) af. De effectiviteit van zout wordt in elk geval bepaald door de combinatie zout en weggebruik. Bij de aandacht voor het milieu worden nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van milieuvriendelijke alternatieven bij de sneeuw- en gladheidbestrijding gevolgd. Echte alternatieven zijn op dit moment echter nog te beperkt verkrijgbaar en onevenredig duur.

6.0 Voorlichting

De bevolking zal via de media en via internet, door middel van de gemeentelijke site, van het gladheidsbestrijdingsbeleid en de daarbij behorende strooiroutes van de gemeente op de hoogte worden gesteld. Men dient zich bij gladheid altijd aan de weersomstandigheden aan te passen. Een beroep zal worden gedaan op de burgers om hun eigen stoep sneeuw- en ijsvrij te houden en zo nodig anderen (die daartoe zelf niet in staat zijn) daarbij behulpzaam te zijn.

Het gladheidsbestrijdingsplan zal elk jaar tegen de winter na publicatie ter inzage worden gelegd.

Samensteller:

H. van Hierden, beleidsadviseur bedrijfsbureau buitengroepen